

Izabela Emerling

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Wydział Finansów i Ubezpieczeń
Katedra Rachunkowości Międzynarodowej
izabela.emerling@ue.katowice.pl

Olga Grzybek

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Wydział Finansów i Ubezpieczeń
Katedra Rachunkowości Międzynarodowej
olga.grzybek@ue.katowice.pl

PRZEJĘCIE ZORGANIZOWANEJ CZĘŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA I JEJ WPŁYW NA WYNIK FINANSOWY

Streszczenie: W ostatnich latach wzrosło zainteresowanie środowisk naukowych i gospodarczych procesem kreowania wartości oraz rozwinęła się koncepcja zarządzania wartością. Obserwacja życia gospodarczego pokazuje bardzo ciekawe przypadki zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

Celem artykułu jest przedstawienie i analiza teoretycznych oraz praktycznych aspektów dotyczących przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa oraz ich wpływu na wynik finansowy przedsiębiorstw. Zastosowane metody badawcze opierają się na studiach literaturowych z badanego zakresu oraz analizie sprawozdań finansowych oraz ocenie wpływu podjętej decyzji zarządu dotyczącej przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa na wynik finansowy. Podstawową hipotezą badawczą jest założenie, że przejęcie/sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa ma wpływ na wyniki finansowe przedsiębiorstw. Weryfikacja powyższej hipotezy badawczej jest głównym celem tego artykułu. Ponadto temat przejęć stał się tematem bardzo aktualnym z punktu widzenia kształtowania wartości przedsiębiorstwa.

Słowa kluczowe: zarządzanie wartością, zorganizowana część przedsiębiorstwa, aport, wycena, wynik finansowy.

Wprowadzenie

W ostatnich latach można zaobserwować rosnące zainteresowanie środowisk naukowych i gospodarczych procesem kreowania wartości. Rozwinęła się też koncepcja zarządzania wartością. Value Based Management (VBM) jest systemem, który daje nowe podstawy budowy przedsiębiorstwa i jego organizo-

wania, tworząc nową kulturę organizacji najefektywniej umożliwiającą realizację misji przedsiębiorstwa [Dudycz, 2005, s. 29].

VBM jako system zarządzania daje zarządzającym narzędzia i procedury podejmowania strategicznych i operacyjnych decyzji gospodarczych mających na celu wzrost wartości przedsiębiorstwa i pomnażanie bogactwa jego właścicieli [Szablewski, red., 2002, s. 15]. Obserwacja życia gospodarczego pokazuje bardzo ciekawe przypadki zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Wymogi rynkowe spowodowały konieczność dostrzeżenia tej sytuacji przez prawodawcę i jej rozstrzygnięcia w przepisach prawnych. Dodatkowo dynamika i ciągły rozwój gospodarki rynkowej przyczyniły się do tego, że temat aportów i przejęć zorganizowanej części przedsiębiorstwa jawi się jak najbardziej aktualny. Ponadto temat przejęć stał się tematem bardzo aktualnym z punktu widzenia kształtowania wartości przedsiębiorstwa.

Również zmiany w przepisach międzynarodowych, zwłaszcza MSR 27 oraz MSSF 3 spowodowały, że temat ten jest tematem bardzo aktualnym. Zmiany przepisów wchodzące w życie od 1 lipca 2009 r. objęły transakcje zawarte od 1 stycznia 2010 i późniejsze.

Ma to bardzo ważne znaczenie dla prawidłowości ujęcia tego zdarzenia w księgach rachunkowych oraz w rozliczeniach podatkowych. Wielowątkowość tego zagadnienia przejawia się w konieczności spojrzenia na zorganizowaną część przedsiębiorstwa na gruncie prawa spółek handlowych, bilansowego i podatkowego.

Celem artykułu jest przedstawienie i analiza teoretycznych oraz praktycznych aspektów dotyczących przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa oraz ich wpływu na wynik finansowy przedsiębiorstw.

Zastosowane metody badawcze opierają się na studiach literaturowych z badanego zakresu oraz analizie sprawozdań finansowych oraz ocenie wpływu podjętej decyzji zarządu dotyczącej przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa na wynik finansowy. Podstawową hipotezą badawczą jest założenie że przejęcie/sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa ma wpływ na wyniki finansowe przedsiębiorstw. Weryfikacja powyższej hipotezy badawczej jest głównym celem tego artykułu.

1. Pojęcie przedsiębiorstwa i zorganizowanej części przedsiębiorstwa w świetle obowiązujących przepisów

W literaturze przedmiotu oraz na gruncie prawa cywilnego i handlowego pojęcie zorganizowanej części przedsiębiorstwa jest zbliżone do pojęcia przedsiębiorstwa [Krempa, 2007, s. 64].

Przedsiębiorstwo jest zorganizowanym zespołem składników niematerialnych i materialnych przeznaczonym do prowadzenia działalności gospodarczej. Obejmuje ono w szczególności:

- 1) oznaczenie indywidualizujące przedsiębiorstwo lub jego wyodrębnione części (nazwa przedsiębiorstwa),
- 2) własność nieruchomości lub ruchomości, w tym urządzeń, materiałów, towarów i wyrobów, oraz inne prawa rzeczowe do nieruchomości lub ruchomości,
- 3) prawa wynikające z umów najmu i dzierżawy nieruchomości lub ruchomości oraz prawa do korzystania z nieruchomości lub ruchomości wynikające z innych stosunków prawnych,
- 4) wierzytelności, prawa z papierów wartościowych i środki pieniężne,
- 5) koncesje, licencje i zezwolenia,
- 6) patenty i inne prawa własności przemysłowej,
- 7) majątkowe prawa autorskie i majątkowe prawa pokrewne,
- 8) tajemnice przedsiębiorstwa,
- 9) księgi i dokumenty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej [Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny].

W Kodeksie cywilnym brakuje definicji zorganizowanej części przedsiębiorstwa, co powoduje z jednej strony konieczność zastosowania definicji całego przedsiębiorstwa, z drugiej zaś strony zachowania szczególnych wymagań wynikających z przepisów podatkowych dotyczących np. wyceny początkowej dla celów amortyzacji podatkowej.

W świetle przepisów prawa podatkowego oraz Kodeksu cywilnego, aby część mienia przedsiębiorstwa mogła być uznana za jego zorganizowaną część musi posiadać zdolność do działania niezależnego samodzielnego jako podmiot gospodarczy. Składniki majątkowe materialne i niematerialne wchodzące w skład zorganizowanej części przedsiębiorstwa muszą umożliwiać nabywcy podjęcie działalności gospodarczej w ramach odrębnego przedsiębiorstwa.

Według ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych zorganizowana część przedsiębiorstwa to organizacyjnie i finansowo wyodrębniony w istniejącym przedsiębiorstwie zespół składników materialnych i niematerialnych, w tym jego zobowiązania, przeznaczonych do realizacji określonych zadań gospodarczych, który zarazem mógłby stanowić niezależne przedsiębiorstwo samodzielnie realizujące te zadania [Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym, art. 4a, pkt 4]. Ustawa wyraźnie wskazuje, że wśród tak zorganizowanych składników mogą znaleźć się – związane z tą częścią przedsiębiorstwa – zobowiązania.

Zorganizowana część przedsiębiorstwa nie jest więc dowolnym zbiorem składników majątkowych będących częścią przedsiębiorstwa, ale wyodrębnionym finansowo, organizacyjnie i funkcjonalnie zespołem tych składników, zdolnym do bycia samodzielnym przedsiębiorstwem, samodzielnie realizującym zadania gospodarcze. Bardzo ważne jest, że wyodrębnienie musi istnieć już w ramach istniejącego przedsiębiorstwa, a nie dopiero kształtować się po „wyprowadzeniu” w jakikolwiek sposób zespołu składników materialnych i niematerialnych z tego przedsiębiorstwa.

Wyodrębnienie organizacyjne oznacza, że zorganizowana część przedsiębiorstwa ma swoje miejsce w strukturze organizacyjnej podatnika jako dział, wydział czy też zakład. Wyodrębnienie finansowe nie oznacza całkowitej samodzielności finansowej, lecz sytuację, w której poprzez odpowiednią ewidencję zdarzeń gospodarczych możliwe jest przyporządkowanie przychodów i kosztów oraz należności i zobowiązań do zorganizowanej części przedsiębiorstwa [Marciniuk, red., 2006, s. 73].

Nie należy jednak tego pojęcia utożsamiać z posiadaniem przez zorganizowaną część przedsiębiorstwa pełnej samodzielności finansowej czy też samodzielnego sporządzania bilansu. Odnośnie do wyodrębnienia funkcjonalnego – kryterium to sprowadza się do ustalenia, czy wyodrębniona organizacyjnie całość jest w stanie przejąć zadania oraz samodzielnie funkcjonować na rynku [Wyrok WSA w Gliwicach z dnia 6.07.2010 r.; Wyrok WSA w Krakowie z dnia 15.04.2010 r.].

2. Aport a zorganizowana część przedsiębiorstwa

Aport jest to rzeczowy wkład niepieniężny wspólnika wnoszony do spółki, pokrywający część udziałów lub akcji. W postaci aportu wniesione mogą być elementy majątku trwałego, np. obiekty budowlane, urządzenia produkcyjne, licencje, patenty, rzeczy ruchome, nieruchomości, wierzytelności. Tak wniesione wkłady podlegają wycenieniu, na podstawie którego wydawane są akcje (tzw. akcje aportowe) czy też przyznawane udziały [Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, art. 158]. Dla ujęcia znaków towarowych jako składnika aktywów konieczne jest pozyskanie ich z zewnątrz przedsiębiorstwa (nabycie). Może mieć ono formę nabycia w drodze pojedynczej transakcji lub w wyniku połączenia jednostki z innym podmiotem gospodarczym. Transakcje udzielania licencji na znaki towarowe, przekazywanie ich w leasing czy wnoszenie marek tytułem aportu na pokrycie udziałów są powszechną praktyką w grupach jednostek powiązanych, pozwalając niemal bezkosztowo wykreować znaczące wartości aktywów [Buk, 2011, s. 40-41].

Wniesienie aportu jest wkładem w utworzenie lub powiększenie majątku spółki i daje prawo do udziału w jej zyskach. Bardzo ważna jest wycena aportu, gdyż odpowiedzialność za jej prawidłowość ponoszą zarówno wspólnicy wnoszący aport, jak i zarząd spółki. Przedmiotem aportu może być również zorganizowana część przedsiębiorstwa.

Nabywca przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem za powstałe do dnia nabycia zaległości podatkowe związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Zakres odpowiedzialności nabywcy jest ograniczony do wartości nabytego przedsiębiorstwa, jego zorganizowanej części lub składników majątku [Bauta-Szostak i Zaczek, 2008, s. 4].

Ponadto zakres odpowiedzialności nabywcy nie obejmuje m.in. odsetek za zwłokę w zapłacie zaległości podatkowych, powstałych po dniu nabycia. W celu zabezpieczenia się nabywcy, może on wystąpić do właściwych miejscowo dla zbywającego urzędów skarbowych o wydanie zaświadczenia o wysokości jego zaległości podatkowych. Za zgodą podatnika urząd skarbowy określa wysokość zaległości podatkowych zbywającego na dzień wydania zaświadczenia.

Przedmiot wkładu niepieniężnego powinien reprezentować dla spółki otrzymującej raport określoną wartość, pozwalającą pokryć kapitał zakładowy. Wartość aportu nie może być niższa od wartości nominalnej udziałów wydanych w zamian za aport [Zamoyska, 2011, s. 44].

3. Pozytywne i negatywne konsekwencje zmian w przepisach dotyczących przejęć dla przedsiębiorstw

Zmiany w przepisach międzynarodowych dotyczących przejęć były spowodowane dążeniem do harmonizacji MSSF z amerykańskimi US GAAP. Zmiana MSR 27 oraz MSSF 3 spowodowały, że inaczej trzeba było spojrzeć na transakcje zawarte od 1 stycznia 2010 r. i późniejsze. Zmiany przepisów weszły w życie od 1 lipca 2009 r.

Przed zmianami wycena wartości firmy była w koszcie nabycia. Wartość firmy jest tworzona przez zespół niematerialnych czynników, z których część stanowi składniki majątku podmiotu, a część ma charakter egzogeniczny. Endogeniczne czynniki niematerialne mają swe źródło w zasobach ludzkich i określane są mianem kapitału intelektualnego [Urbanek, 2007, s. 583]. Wartość jednostki gospodarczej jako informacja finansowa jest uzależniona od jej przeznaczenia i odbiorców wyników wyceny. Wycena wartości przedsiębiorstwa może zostać

dokonana z zastosowaniem różnych metod, np. majątkowej, dochodowej, porównawczych i mieszanych. Duże znaczenie w ustalaniu wartości małego przedsiębiorstwa ma potencjał przedsiębiorcy – właściciela. Przy stosunkowo małej wielkości potencjalnego majątku, wartość małego podmiotu jest zdeterminowana wiedzą i umiejętnościami właściciela.

Zatem im wyższy był koszt nabycia, tym potencjalnie wyższa była wartość firmy. Przed zmianami wartość firmy w koszcie nabycia obejmowała wartość godziwą wydanych aktywów, zaciągniętych zobowiązań, wyemitowanych przez przejmującego własnych instrumentów kapitałowych oraz wszelkie koszty, które można było bezpośrednio przypisać transakcji połączenia, np. koszty prawników i konsultantów. Po zmianach wartość obejmowała wyłącznie to, co w transakcji otrzymał sprzedający, a nie to, co wydał kupujący. Przekazane wynagrodzenie nie obejmuje więc kosztów transakcji ponoszonych przez przejmującego. Wszelkie płatności warunkowe są ujmowane jako składowa wynagrodzenia według ich wartości godziwej na dzień przejścia i to niezależnie od oceny prawdopodobieństwa ziszczenia się warunku. Jeżeli wartość bilansowa aktywów i zobowiązań przejętych w ramach wynagrodzenia różni się od ich wartości godziwej, to konieczne jest ich przeszacowanie na dzień ich przejścia i ujęcie skutków tego przeszacowania w wyniku okresu.

Zmiany te miały konkretne konsekwencje dla wyniku finansowego przedsiębiorstw. Koszty transakcyjne obciążały wynik finansowy w momencie ich poniesienia. Zatem aktualnie nie ma możliwości ich kapitalizacji przez wartość firmy. Uwaga ta nie dotyczy jednak kosztów transakcyjnych związanych z emisją instrumentów kapitałowych i zaciąganiem zobowiązań, gdyż te pozycje ujmowane są zgodnie z MSR 32 i MSR 39. W tym przypadku koszty transakcyjne obciążą rachunek zysków i strat zanim jeszcze przejmujący zacznie uzyskiwać korzyści będące efektem planowanego przejścia.

Fundamentalny wpływ na wyniki finansowe przedsiębiorstw po dniu przejścia miała również zmiana podejścia do zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie to musi być zawsze ujęte na dzień przejścia, niezależnie od prawdopodobieństwa jego wystąpienia. Prawdopodobieństwo powinno zaś zostać odzwierciedlone w wycenie tego zobowiązania według wartości godziwej na dzień jego przejścia. Po dniu przejścia, zmiany oceny prawdopodobieństwa, w tym samym wyceny, powinny być ujęte w wyniku okresu. A więc jeżeli prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia wzrośnie wówczas konieczne będzie zwiększenie zobowiązania i rozpoznanie dodatkowego kosztu. Natomiast jeżeli zmniejszy się prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia, będzie to skutkowało wystąpieniem przychodów.

Wpływ na wyniki finansowe ma również przeszacowanie wydawanych aktywów lub zobowiązań do ich wartości godziwej, gdyż w momencie przejęcia podlegają one swego rodzaju sprzedaży.

4. Przejęcie zorganizowanej części przedsiębiorstwa przez badany podmiot gospodarczy

Spółka A jest to niewielkie przedsiębiorstwo zaliczające się do grupy MSP. Jej kapitał to wiedza i doświadczenie ludzi będących pionierami techniki światłowodowej w Polsce. Założyciele firmy oraz pierwsi pracownicy to niegdyś pracownicy najbardziej znanych firm telekomunikacyjnych i informatycznych w Polsce. Przedsiębiorstwo jest producentem autorskiego systemu światłowodów podwieszanych. Posiada wyłączną licencję na użytkowanie w Polsce robota do układania okablowania w kanalizacji oraz jako jedna z pierwszych firm w Polsce wykonało mikrokanalizację światłowodową. Przedsiębiorstwo posiada również bogate doświadczenie w projektowaniu, budowie i integracji sieci strukturalnych dla operatorów telekomunikacyjnych, firm MŚP oraz jednostek sektora publicznego. Główną specjalizacją przedsiębiorstwa A staje się obsługa sieci teleinformatycznych w ramach procesów outsourcingu w zakresie branży utilities, średniego i dużego biznesu. Dla jednostek finansów publicznych przedsiębiorstwo posiada rozwiązania paszportyzacji i obsługi sieci opartych na autorskich rozwiązaniach.

Spółka X jest operatorem infrastrukturalnym. Posiada odpowiednią wiedzę i doświadczenie, aby oferować kompleksowe usługi dla jednostek samorządów terytorialnych w zakresie zarządzania wybudowaną infrastrukturą telekomunikacyjną, tj. sieciami telekomunikacyjnymi miedzianymi oraz światłowodowymi naziemnymi i podziemnymi, telekomunikacyjnymi urządzeniami aktywnymi wraz z urządzeniami zasilającymi, radiowymi stacjami bazowymi zrealizowanymi w różnych technologiach. Spółka świadczy również usługi dzierżawy infrastruktury telekomunikacyjnej oraz usługi dzierżawy łączy cyfrowych innym operatorom sieci w Polsce. Jest również dystrybutorem usług szerokopasmowego dostępu do Internetu dostarczanego drogą satelitarną na obszarze całej Polski.

Spółka X przejęła zorganizowaną część przedsiębiorstwa A w postaci aportu, aby móc świadczyć usługę szerokopasmowego Internetu satelitarnego.

W tym celu spółka A doprowadziła do wyodrębnienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa pod roboczą nazwą DSDI. Część ta została przeniesiona aportem do przedsiębiorstwa X. Zorganizowana część przedsiębiorstwa została wyceniona za pomocą metody dochodowej.

W wyniku przekazania aportem zorganizowanej części przedsiębiorstwa DSDI nastąpiło w obu spółkach szereg czynności gospodarczych, które zostały odnotowane zarówno w spółce A, jak i w spółce X. W spółkach na podstawie protokołu przekazania zorganizowanej części przedsiębiorstwa zostały wystawione dokumenty wewnętrzne – polecenia księgowania, które odzwierciedlały przebieg transakcji. Zapisy te przedstawia tabela 1. Ponadto zapisy na koncie Rozrachunki z udziałowcami (249-1-864) obrazują wielkości przekazanych/przejętych udziałów i wynikających z tego korzyści dla właścicieli.

Tabela 1. Zestawienie dokumentów związanych z przekazaniem zorganizowanej części przedsiębiorstwa w spółce A

Lp.	Opis	Wn	Kwota	Nr konta	Opis	Ma	Kwota	Nr konta
1	Protokół przekazania DSDI zobowiązań z tytułu wynagrodzeń	Wn	1574,78	230-4	Protokół przekazania DSDI zobowiązań z tytułu wynagrodzeń	Ma	1574,78	249-1-864
2	Protokół przekazania DSDI zobowiązań handlowych	Wn	7347,06	208-1-1-1	Protokół przekazania DSDI zobowiązań handlowych	Ma	7347,06	249-1-864
3	Protokół przekazania DSDI znaku towarowego	Wn	3708,14	249-1-864	Protokół przekazania DSDI znaku towarowego	Ma	3836,00	020-4-3
4	Protokół przekazania DSDI znaku towarowego	Wn	127,86	075-4-3				
5	Protokół przekazania DSDI aplikacji informatycznej know-how	Wn	885213,70	249-1-864	Protokół przekazania DSDI aplikacji informatycznej know-how	Ma	885213,70	020-4-3
	Razem	Wn	897971,54		Razem	Ma	897971,54	

Źródło: Na podstawie dokumentów spółki A.

Spółka A spełniła wszystkie kryteria zorganizowanej części przedsiębiorstwa, gdyż składają się na nią zatrudniony w jej ramach pracownik oraz zespół składników materialnych i niematerialnych (know-how) służących do wykonywania działalności bieżącej. Wyodrębniona część przedsiębiorstwa posiadała przypisane sobie zobowiązania, generowała przychody ze sprzedaży oraz zaciągała również zobowiązania handlowe względem innych podmiotów gospodarczych. Ponadto do jednostki przypisane są zobowiązania z tytułu stosunku pracy zatrudnionego w jej ramach pracownika. W ramach aportu wniesiono również zobowiązania.

Operacje gospodarcze związane z przyjęciem zorganizowanej części przedsiębiorstwa przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Zestawienie dokumentów związanych z przyjęciem zorganizowanej części przedsiębiorstwa w spółce X

Lp.	Opis	Wn	Kwota	Nr konta	Opis	Ma	Kwota	Nr konta
1	Protokół przyjęcia aportu know-how	Wn	850000,00	020-3	Protokół przyjęcia aportu know-how	Ma	850000,00	241-2
2	Protokół przyjęcia aportu prawo do domen internetowych	Wn	200,00	020-3	Protokół przyjęcia aportu prawo do domen internetowych	Ma	200,00	241-2
3	Protokół przyjęcia aportu znak towarowy	Wn	100,00	020-3	Protokół przyjęcia aportu znak towarowy	Ma	100	241-2
4	Protokół przyjęcia aportu – aplikacja informatyczna do obsługi	Wn	25000,00	020-3	Protokół przyjęcia aportu – aplikacja informatyczna do obsługi	Ma	25000,00	241-2
5	Protokół przyjęcia aportu – wyposażenie biura	Wn	9913,70	010-5	Protokół przyjęcia aportu – wyposażenie biura	Ma	9913,70	241-2
6	Protokół przyjęcia aportu – znak towarowy	Wn	3836,00	020-3	Protokół przyjęcia aportu – wyposażenie	Ma	3708,14	241-2
						Ma	127,86	075-3
6	Protokół przyjęcia aportu zobowiązań handlowych	Wn	7347,06	241-2	Protokół przyjęcia aportu zobowiązań handlowych	Ma	7347,06	249-1-864
7	Protokół przyjęcia aportu zobowiązań z tytułu wynagrodzeń	Wn	1574,78	241-2	Protokół przyjęcia aportu zobowiązań z tytułu wynagrodzeń	Ma	1006,46	230-1
					Protokół przyjęcia aportu zobowiązań z tytułu wynagrodzeń	Ma	568,32	220-3-1
	Razem	Wn			Razem	Ma		

Źródło: Na podstawie dokumentów spółki X.

Przeprowadzone przejęcie zorganizowanej części przedsiębiorstwa było przedsięwzięciem opłacalnym z punktu widzenia obu spółek, szczególnie pod względem podatkowym dla spółki A. Aspektem stanowiącym o opłacalności nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa jest podatkowa wartość firmy. Jeżeli spółka X zdecydowałaby się na nabycie udziałów w spółce A, zamiast przyjęcia aportu zorganizowanej części przedsiębiorstwa, wartość firmy zawarta byłaby w cenie samych udziałów. Tym samym koszt podatkowy z nią związany można byłoby rozpoznać dopiero w momencie sprzedaży udziałów. Nabycie w formie aportu zorganizowanej części przedsiębiorstwa pozwoliło na rozpoznanie podatkowej wartości firmy i jej amortyzacji, obniżając podstawę opodatkowania i tym samym polepszając rentowność prowadzonej działalności gospodarczej. Spółka A natomiast, w zamian za przekazany majątek, otrzymała udziały w kwocie 880 000 zł. Ponadto spółka X zyskała możliwość eksploracji rynku do tej pory dla niej niedostępnego. Dodatkowo pojawiła się możliwość generowania zarówno przychodów w ujęciu memoriałowym, jak i nowych źródeł gotówki – ujęcie kasowe. Poprzez to spółka X wzmocniła swoją pozycję na rynku w sektorze MŚP. Przyczyniło się to również do polepszenia osiągniętych wyników.

Zapisy dotyczące Rozrachunków z udziałowcami przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Zapisy na koncie Rozrachunki z udziałowcami w Spółce X związane z przejęciem zorganizowanej części przedsiębiorstwa

Lp.	Dokument	Treść	Wn	Ma
1	PK 1	Objęcie 880 udziałów po 1000 zł – aport	880000,00	
2	PK 2	Protokół przyjęcia aportu (know-how)		850000,00
3	PK 2	Protokół przyjęcia aportu – prawo do domen internetowych		200,00
4	PK 2	Protokół przyjęcia aportu – znak towarowy		100,00
5	PK 2	Protokół przyjęcia aportu – aplikacje informatyczne do obsługi		25000,00
6	PK 2	Protokół przyjęcia aportu – wyposażenie biura		4 653,70
7	PK 2	Protokół przyjęcia aportu – zestaw mebli biurowych		5260,00
7	PK 2	Protokół przyjęcia aportu – znak towarowy		3708,14
8	PK 2	Protokół przyjęcia aportu – zobowiązania handlowe	7347,06	
9	PK 2	Protokół przyjęcia aportu – zobowiązania wobec zatrudnionych pracowników	1574,78	

Źródło: Na podstawie dokumentów spółki X.

Podsumowanie

Przedstawione rozważania z pewnością nie wyczerpują problemu. Wykazywane w księgach dane dotyczące wartości przedsiębiorstwa muszą być przedstawione w sposób retrospektywny. Celem empirycznym było przedstawienie

w praktyce przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa – wyodrębnienie w księgach firmy składników podlegających wycenie, a także przedstawienie ujęcia w księgach zbycia oraz przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa A przez spółkę X. Ponadto celem artykułu było pokazanie wpływu przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa na wynik finansowy badanych jednostek. Aby jednak było możliwe to do sprawdzenia wartość przedsiębiorstwa przedstawiona w księgach oraz sprawozdaniu powinna być uzupełniana w informacjach dodatkowych i pokazana w bieżących wartościach rynkowych z uwzględnieniem przyszłych prognozowanych korzyści ekonomicznych. Aby cel ten mógł być osiągnięty, powinna być brana pod uwagę kapitalizowana wewnętrzna wartość firmy. Ponadto pozostałe składniki aktywów powinny być wyceniane w wartości godziwej.

W badanych podmiotach założone cele zostały zrealizowane. Cele zarządu zmierzające do maksymalizacji wyników spółek zostały osiągnięte.

Literatura

- Bauta-Szostak J. i Zaczek A. (2008), *Wniesienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części tytułem aportu – zmiany zasad opodatkowania*, „Doradca Podatnika”, nr 48.
- Buk H. (2011), *Kreowanie wartości marki w procesie łączenia się spółek handlowych* [w:] T. Cebrowska, W. Dotkuś (red.), *Wartości niematerialne i prawne – ujmowanie i prezentacja*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław.
- Dudycz T. (2005), *Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa.
- Krempa S. (2007), *Sprzedż przedsiębiorstwa i jego zorganizowanej części – podatki dochodowe*, C.H. Beck, Warszawa.
- Marciniuk J., red. (2006), *Podatek dochodowy od osób prawnych*, Legalis/el., Warszawa.
- Szablewski A., red. (2002), *Strategia wzrostu wartości firmy*, Poltext, Warszawa.
- Urbanek G. (2007), *Niematerialne źródła tworzenia wartości w przedsiębiorstwie – analiza pojęć* [w:] T. Dudycz, Ł. Tomaszewicz (red.), *Efektywność – rozważania nad istotą i pomiarem*, Prace Naukowe, nr 1183, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Wrocław.
- Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, Dz.U. 2000, Nr 94, poz. 1037.
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, Dz.U. 1992, Nr 21, poz. 86 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, Dz.U. 2014.0.121.
- Wyrok WSA w Gliwicach z dnia 6.07.2010 r., sygn. I SA/GL112/10.
- Wyrok WSA w Krakowie z dnia 15.04.2010 r., sygn. Akt I SA/Kr 31/10.
- Zamoyska M. (2011), *Aporty do spółek kapitałowych i osobowych, kluczowe zagadnienia podatkowe, zarys aspektów prawnych*, Difin, Warszawa.

TAKEOVER OF AN COMPANY'S ORGANIZED PARTS AND ITS IMPACT ON THE FINANCIAL RESULT

Summary: In recent years the interest in the scientific and economic value creation process has increased and the concept of value management has developed. Observation of the economy shows very interesting cases disposal of an organized part of the enterprise.

The aim of this article is to present and analyze the theoretical and practical aspects of an organized part of the company and their impact on the financial results of companies. The research methods that were used are based on the study of literature from the test coverage and analysis of the financial statements and assessing the impact of the Management Board's decision concerning the acquisition of an organized part of the financial result. The basic hypothesis of the research is the assumption that the acquisition/sale of an organized part of the enterprise has an impact on the financial results of companies. Verification of the above research hypothesis is the main objective of this article. In addition, on acquisitions became the subject of much current from the point of view of development of the company's value.

Keywords: value management, organized part of the enterprise, retrieving, valuation, financial results.